

351

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 grudnia 1972 r.

w sprawie projektów wynalazczych.

Na podstawie art. 7 ust. 1, art. 42 ust. 4, art. 50 ust. 2, art. 60 ust. 2, art. 70 ust. 4, art. 72 ust. 2, art. 87 ust. 4, art. 93 ust. 5, art. 107 ust. 1, art. 110 ust. 2, art. 115 ust. 2 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. Nr 43, poz. 272) zarządza się, co następuje:

DZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

§ 1. 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie — rozumie się przez to ustawę z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. Nr 43, poz. 272), a powołane w rozporządzeniu artykuły bez bliższego określenia oznaczają artykuły tej ustawy,
- 2) Urzędzie Patentowym — rozumie się przez to Urząd Patentowy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,
- 3) organach nadrzędnych — rozumie się przez to ministrów, komisje i komitety sprawujące funkcje naczelnych organów administracji państwowej, urzędy centralne i wydziały prezydiów wojewódzkich rad narodowych (miast wyłączonych z województw), jak również odpowiednie zarządy organizacji zawodowych, spółdzielczych, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych,
- 4) jednostkach upoważnionych — rozumie się przez to jednostki gospodarki uspołecznionej upoważnione przez Ministra Handlu Zagranicznego do dokonywania czynności związanych z ochroną wynalazków i wzorów użytkowych oraz ich udostępnianiem za granicą lub do zastępowania w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej obywateli państw obcych oraz zagranicznych osób prawnych w sprawach związanych z ochroną wynalazków i wzorów użytkowych,

- 5) efektach uzyskanych przez wykonywanie prawa — rozumie się przez to efekty uzyskane przez udzielenie licencji, przeniesienie prawa lub dochodzenie przez uprawnionego roszczeń z powodu naruszenia patentu lub prawa ochronnego,
- 6) przeniesieniu prawa — rozumie się przez to przeniesienie prawa do patentu lub do prawa ochronnego oraz przeniesienie patentu lub prawa ochronnego.

2. Jeżeli obowiązujące przepisy powołują się na uchylone przepisy ustawy z dnia 31 maja 1962 r. — Prawo wynalazcze (Dz. U. Nr 33, poz. 156) lub odsyłają ogólnie do tych przepisów, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy oraz przepisy rozporządzenia.

DZIAŁ II

PROJEKTY WYNALAZCZE W GOSPODARCE
USPOŁECZNIONEJ

Rozdział 1

Zadania jednostek gospodarki uspołecznionej. Służby
wynalazczości. Brygady racjonalizatorskie.

§ 2. 1. Do zadań jednostek gospodarki uspołecznionej w zakresie spraw wynalazczości należy:

- 1) badanie, na podstawie informacji patentowej oraz innej informacji naukowej i technicznej, stanu i kierunków rozwojowych techniki oraz zakresu jej ochrony prawnej w dziedzinie działalności tych jednostek,
- 2) porównywanie własnych zamierzeń w zakresie postępu technicznego, produkcji i handlu (eksportu) z uzyskanymi na podstawie badań (pkt 1) informacjami oraz ich wykorzystywanie w pracach badawczych i rozwojowych,

produkcji i handlu (eksportu) w celu stosowania przodujących osiągnięć technicznych i zapobiegania naruszeniu praw osób trzecich,

- 3) rozwijanie inicjatywy wynalazczej pracowników, kierowanie tematyczne twórczością wynalazczą i udzielanie pomocy osobom pracującym nad projektami wynalazczymi oraz twórcom i realizatorom projektów wynalazczych, jak również udzielanie pomocy klubom techniki i racjonalizacji,
- 4) zapewnianie własnym wynalazkom i wzorom użytkowym ochrony prawnej w kraju i za granicą oraz ustalanie ewentualnych wypadków naruszenia uzyskanych praw,
- 5) realizacja i stosowanie projektów wynalazczych przyjętych do stosowania,
- 6) zapewnianie ochrony interesów i praw twórców pracowniczych projektów wynalazczych.

2. Zadania określone w ust. 1 powinny być wykonywane przy wzajemnym współdziałaniu, wszystkich komórek organizacyjnych jednostek gospodarki uspołecznionej oraz przy współpracy ze związkami zawodowymi, stowarzyszeniami naukowo-technicznymi, klubami techniki i racjonalizacji i innymi organizacjami społecznymi.

§ 3. W jednostkach gospodarki uspołecznionej, w których uzasadnia to rozmiar zadań w zakresie spraw wynalazczości, powinny być utworzone komórki organizacyjne lub stanowiska pracy do spraw wynalazczości (służby wynalazczości).

§ 4. 1. Dla dokonywania projektów wynalazczych lub ich realizacji mogą być tworzone w jednostkach gospodarki uspołecznionej brygady racjonalizatorskie.

2. Brygadę racjonalizatorską stanowi zespół co najmniej trzech pracowników jednostki gospodarki uspołecznionej.

3. W razie potrzeby w skład brygady racjonalizatorskiej mogą wchodzić pracownicy innych jednostek gospodarki uspołecznionej, które powinny umożliwić im uczestniczenie w brygadzie.

4. Kierownik jednostki gospodarki uspołecznionej i jego zastępcy mogą wchodzić w skład brygady racjonalizatorskiej za zgodą jednostki nadrzędnej.

5. Jednostki gospodarki uspołecznionej mogą zawierać z członkami brygad racjonalizatorskich umowy o dokonanie projektu wynalazczego, o realizację projektu wynalazczego oraz o dokonanie i realizację projektu wynalazczego.

Rozdział 2

Prace nad projektami wynalazczymi. Zgłaszanie projektów wynalazczych.

§ 5. 1. Osoby podejmujące w jednostkach gospodarki uspołecznionej prace nad projektami wynalazczymi powinny zawiadomić o tym swoich zwierzchników lub komórkę organizacyjną (stanowisko pracy) do spraw wynalazczości. Zawiadomienie to jest podstawą do udzielenia im pomocy w pracach nad projektami wynalazczymi.

2. Pomoc udzielona osobom pracującym nad projektami wynalazczymi polega w szczególności na zapewnieniu:

- 1) informacji patentowej i naukowo-technicznej,
- 2) porady fachowej i pomocy warsztatowej,
- 3) potrzebnych surowców, materiałów i narzędzi,
- 4) możliwości przeprowadzania badań i prób.

3. Jeżeli jednostka gospodarki uspołecznionej nie może udzielić pomocy we własnym zakresie lub w odpowiednim terminie, zwraca się o udzielenie pomocy do innej jednostki (instytutu naukowo-badawczego, biura projektów, biura konstrukcyjnego, szkoły wyższej itp.), która jest obowiązana do jej udzielenia. Jednostka nadrzędna może w uzasadnionych wypadkach zwolnić podległą jej jednostkę od tego obowiązku i wskazać inną jednostkę jako obowiązującą do udzielenia pomocy.

§ 6. 1. Kto dokonał pracowniczego projektu wynalazczego, jest obowiązany niezwłocznie zgłosić ten projekt w jednostce gospodarki uspołecznionej, w której dokonał tego projektu, oraz jeżeli nie jest pracownikiem tej jednostki, zawiadomić o tym jednostkę, w której jest zatrudniony.

2. Zgłoszenie projektu wynalazczego powinno zawierać opis projektu, a w razie potrzeby także rysunki, schematy, obliczenia i receptury umożliwiające zrozumienie istoty tego projektu. Zgłoszenie powinno określać dotychczasowy stan techniki, wskazywać przewidywane efekty, środki i sposób realizacji projektu wynalazczego oraz wymieniać twórcę lub współtwórców tego projektu.

3. Jeżeli twórca projektu wynalazczego ze względu na swoje kwalifikacje nie może spełnić wymagań określonych w ust. 2, jednostka gospodarki uspołecznionej, w której projekt ma być zgłoszony, jest obowiązana udzielić mu pomocy w zakresie opracowania dokumentacji zgłoszenia projektu wynalazczego oraz uzasadnienia techniczno-ekonomicznego przydatności projektu. Przepis § 5 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

4. W zgłoszeniu projektu wynalazczego twórca może zaznaczyć, że w jego przekonaniu projekt ma cechy wynalazku lub wzoru użytkowego.

§ 7. Jednostka gospodarki uspołecznionej jest obowiązana przyjąć zgłoszenie projektu wynalazczego, zarejestrować projekt oraz wydać zgłaszającemu pokwitowanie z oznaczeniem daty przyjęcia zgłoszenia i jego przedmiotu.

§ 8. 1. Przepisy dotyczące pracowniczych projektów wynalazczych stosuje się również do niepracowniczych wynalazków i wzorów użytkowych zgłoszonych przez twórcę w jednostce gospodarki uspołecznionej na zasadach przewidzianych dla pracowniczych projektów wynalazczych.

2. W wypadku określonym w ust. 1 twórca powinien podać w zgłoszeniu, czy dokonał zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego w Urzędzie Patentowym, czy został udzielony patent na wynalazek lub prawo ochronne na wzór użytkowy oraz czy ten wynalazek lub wzór użytkowy jest stosowany i w jakim zakresie.

3. W wypadku określonym w ust. 1 twórcy przysługują uprawnienia i ciążą na nim obowiązki przewidziane dla twórców pracowniczych projektów wynalazczych.

Rozdział 3

Ocena projektów wynalazczych.

§ 9. 1. Jednostka gospodarki uspołecznionej, w której został zgłoszony projekt wynalazczy, jest obowiązana ocenić przydatność projektu dla tej jednostki w terminie dwóch miesięcy od daty zgłoszenia projektu.

2. W razie konieczności przeprowadzania badań i prób jednostka gospodarki uspołecznionej w porozumieniu z radą zakładową może przedłużyć termin określony w ust. 1. Po ustanowieniu w tej sprawie doręcza się twórcy projektu.

3. Jednostka gospodarki uspołecznionej jest obowiązana zapewnić twórcy projektu wynalazczego możliwość uczestniczenia w pracach związanych z oceną przydatności jego projektu.

4. Przy dokonywaniu oceny przydatności projektów wynalazczych dających efekty w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy lub ochrony naturalnego środowiska człowieka powinien brać udział społeczny inspektor pracy oraz przedstawiciel służby bezpieczeństwa i higieny pracy jednostki dokonującej oceny projektu lub przedstawiciel prezydium właściwej rady narodowej.

§ 10. 1. Jeżeli przydatność projektu wynalazczego budzi wątpliwości lub jeżeli powstaje wątpliwość, czy zgłoszony projekt jest projektem wynalazczym, jednostka dokonująca oceny powinna zasięgnąć opinii komisji wynalazczości.

2. Komisję wynalazczości w składzie: przewodniczący, sekretarz, przedstawiciele właściwych komórek technicznych i ekonomicznych (finansowych), rady zakładowej, stowarzyszenia naukowo-technicznego i klubu techniki i racjonalizacji oraz w razie potrzeby inne osoby powołuje w jednostce gospodarki uspołecznionej kierownik tej jednostki w porozumieniu z właściwym organem samorządu robotniczego, a jeżeli samorząd robotniczy nie działa, w porozumieniu z odpowiednią instancją właściwego związku zawodowego.

3. W komisjach wynalazczości jednostek nadrzędnych przedstawicielem związku zawodowego jest delegat zarządu okręgowego lub zarządu głównego tego związku. Przepis ten stosuje się odpowiednio do przedstawicieli stowarzyszeń naukowo-technicznych.

4. Przewodniczący komisji wynalazczości jest obowiązany umożliwić twórcy projektu wynalazczego udział w pracach komisji.

5. Członkowie komisji wynalazczości i osoby uczestniczące w jej pracach są obowiązani do nieujawniania wszelkich danych, o których powzięli wiadomość w związku z pracami komisji.

§ 11. 1. Na podstawie oceny przydatności projektu wynalazczego jednostka gospodarki uspołecznionej wydaje decyzję w sprawie przyjęcia projektu do stosowania.

2. Decyzję doręcza się niezwłocznie twórcy projektu wynalazczego z pouczeniem o prawie odwołania się do jednostki nadrzędnej.

3. Odwołanie rozpatruje i decyzję wydaje jednostka nadrzędna, zasięgając opinii komisji wynalazczości powołanej przy tej jednostce.

§ 12. 1. Oceny przydatności projektu wynalazczego zgłoszonego przez kierownika jednostki gospodarki uspołecznionej lub jego zastępcę dokonuje i decyzję wydaje jednostka nadrzędna.

2. Oceny przydatności projektu wynalazczego zgłoszonego przez kierownika jednostki nadrzędnej lub jego zastępcę oraz pracownika organu nadrzędnego (ministerstwa) dokonuje i decyzję w sprawie przyjęcia projektu do stosowania wydaje organ nadrzędny.

Rozdział 4

Zgłaszanie wynalazków i wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym.

§ 13. 1. Jednostka gospodarki uspołecznionej, zgłaszając wynalazek w Urzędzie Patentowym, powinna w podaniu złożyć wniosek o udzielenie patentu tymczasowego.

2. Wniosek o udzielenie patentu należy złożyć, w razie gdy wynalazek jest stosowany lub jeżeli jest to uzasadnione z innych względów.

3. Jeżeli wynalazek, na który został udzielony patent tymczasowy, został zastosowany po upływie terminu określonego w art. 26 ust. 3, jednostka gospodarki uspołecznionej jest obowiązana złożyć wniosek o przeprowadzenie pełnego badania.

§ 14. 1. W razie gdy zgłoszenie wynalazku lub wzoru użytkowego w Urzędzie Patentowym zostało uznane przez jednostkę gospodarki uspołecznionej za nieuzasadnione ze względów gospodarczych (art. 21 ust. 1), decyzję w tej sprawie wraz z uzasadnieniem doręcza się twórcy tego wynalazku lub wzoru użytkowego.

2. Jeżeli jednostka gospodarki uspołecznionej nie zgłosiła wynalazku lub wzoru użytkowego w Urzędzie Patentowym i nie podjęła decyzji określonej w ust. 1 w okresie dwóch miesięcy od zgłoszenia tego wynalazku lub wzoru użytkowego w tej jednostce, twórca może zgłosić go sam w Urzędzie Patentowym, zawiadamiając o tym jednostkę gospodarki uspołecznionej.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, w razie gdy po zgłoszeniu wynalazku lub wzoru użytkowego jednostka gospodarki uspołecznionej wycofała zgłoszenie.

§ 15. W razie udzielenia na rzecz jednostki gospodarki uspołecznionej patentu lub prawa ochronnego na zgłoszony przez twórcę w Urzędzie Patentowym pracowniczemu wynalazek lub wzór użytkowy, jednostka ta jest obowiązana do zwrotu twórcy wydatków poniesionych przez niego w związku ze zgłoszeniem i ochroną.

Rozdział 5

Realizacja projektów wynalazczych.

§ 16. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej są obowiązane do opracowywania harmonogramów realizacji przyjętych do stosowania lub poleconych do stosowania przez jednostkę nadrzędną lub organ nadrzędny projektów wynalazczych.

2. Jednostki podejmujące prace związane z realizacją projektów wynalazczych powinny je umieścić w swoich planach oraz zgłosić do innych jednostek, które będą współdziałały przy realizacji tych projektów, w celu zapewnienia przez te jednostki w swoich planach środków niezbędnych do wykonania tych prac.

3. Prace związane z realizacją projektów wynalazczych mogą być również umieszczone w planach właściwych jednostek na podstawie polecenia ich jednostek nadrzędnych, które w swoim zakresie działania są obowiązane do kontroli realizacji tych projektów.

4. W uzasadnionych wypadkach plany produkcyjne jednostek gospodarki uspołecznionej, podejmujących prace związane z realizacją projektów wynalazczych, mogą być w obowiązującym trybie zmieniane, jeżeli zakres lub stopień pilności tych prac wymaga dokonania takiej zmiany.

§ 17. Jednostka realizująca projekt wynalazczy jest obowiązana umożliwić twórcy udział w pracach związanych z realizacją jego projektu, a gdy twórca nie jest pracownikiem tej jednostki, zawrzeć z nim umowę o uczestniczenie w tych pracach.

Rozdział 6

Rozpowszechnianie informacji o projektach wynalazczych.

§ 18. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej i ich jednostki nadrzędne powinny przekazywać informacje o projektach wynalazczych, nadających się do stosowania w innych jednostkach gospodarki uspołecznionej, bezpośrednio lub za pośrednictwem właściwych ośrodków informacji technicznej.

2. W informacji o projekcie wynalazczym należy podać opis tego projektu oraz dane dotyczące przyjęcia projektu do stosowania, jego realizacji lub stosowania w jednostce przekazującej informacje.

3. Jednostka przekazująca informacje o projekcie wynalazczym może zamieścić w niej upoważnienie do nieodpłatnego stosowania chronionego przez nią wynalazku lub wzoru użytkowego przez inne jednostki gospodarki uspołecznionej (licencja otwarta).

§ 19. 1. Jednostka gospodarki uspołecznionej, której przekazano informacje o projektach wynalazczych, powinna ocenić przydatność dla niej tych projektów. Jeżeli jednostka ta uzna, że projekt wynalazczy jest dla niej przydatny, wydaje decyzję o przyjęciu projektu do stosowania.

2. Jednostka gospodarki uspołecznionej, która w wyniku rozpowszechnienia informacji o projektach wynalazczych przyjęła projekt do stosowania, jest obowiązana zawiadomić o tym twórcę tego projektu oraz właściwą jednostkę gospodarki uspołecznionej.

Rozdział 7

Wynagrodzenia za projekty wynalazcze.

§ 20. 1. Wysokość wynagrodzenia za pracowniczy projekt wynalazczy ustala się w zależności od efektów uzyskanych przez jednostki gospodarki uspołecznionej stosujące ten projekt.

2. Ilekroć w rozporządzeniu* jest mowa o efektach uzyskanych przez stosowanie projektu wynalazczego, dotyczy to również efektów uzyskanych przez wykonywanie prawa.

3. Z wyjątkiem wypadku, gdy projekt został dokonany w ramach umowy o dokonanie projektu wynalazczego, prawo do wynagrodzenia nie przysługuje następującym twórcom projektów racjonalizatorskich zatrudnionych w jednostkach gospodarki uspołecznionej:

- 1) kierownikom jednostek gospodarki uspołecznionej i ich zastępcom, jeżeli przedmiot dokonanego projektu leży w zakresie działalności tych jednostek,
- 2) pracownikom wykonującym prace naukowo-badawcze i rozwojowe, jeżeli przedmiot dokonanego projektu racjonalizatorskiego objęty jest planem przydzielonym do wykonania komórce organizacyjnej, w której pracownicy ci są zatrudnieni,
- 3) pracownikom inżynieryjno-technicznym i innym równorzędnym, jeżeli projekt racjonalizatorski został dokonany w wyniku wykonania polecenia służbowego.

§ 21. 1. Za projekty wynalazcze, których stosowanie przynosi efekty ekonomiczne, wynagrodzenie twórcy ustala się w zależności od wielkości tych efektów, które mogą być również określone w sposób przybliżony lub szacunkowy.

2. Tabela wysokości wynagrodzeń za pracownicze projekty wynalazcze przynoszące efekty ekonomiczne stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

3. Za projekty wynalazcze, których stosowanie przynosi efekty inne niż ekonomiczne, wynagrodzenie twórcy ustala się w sposób szacunkowy.

4. Za projekty wynalazcze, których stosowanie przynosi efekty w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy lub ochrony naturalnego środowiska człowieka, wynagrodzenie szacunkowe twórcy ustala się w zależności od przewidywanego osiągnięcia stopnia poprawy warunków higienicznych i stanu bezpieczeństwa pracy w warunkach, w których zdarzają się nieszczęśliwe wypadki i choroby zawodowe, lub osiągnięcia stopnia poprawy ochrony naturalnego środowiska człowieka. Ustalenie tego wynagrodzenia następuje przy współudziale społecznego inspektora pracy oraz przedstawiciela służby bezpieczeństwa i higieny pracy jednostki ustalającej wynagrodzenie lub przedstawiciela prezydium właściwej rady narodowej.

5. Za projekty wynalazcze, których stosowanie przynosi efekty w dziedzinie obrony lub bezpieczeństwa Państwa, wynagrodzenie szacunkowe twórcy ustala i wypłaca właściwa jednostka organizacyjna resortu obrony narodowej lub spraw wewnętrznych. Przepisy § 24 ust. 2—4 stosuje się odpowiednio.

6. Za projekty wynalazcze, których stosowanie przynosi jednocześnie efekty ekonomiczne, efekty w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy lub ochrony naturalnego środowiska człowieka lub też efekty w dziedzinie obrony lub bezpieczeństwa Państwa, łączną kwotę wynagrodzenia twórcy stanowi suma wynagrodzeń ustalonych na podstawie ust. 1, 4 i 5.

§ 22. 1. Łączna kwota wynagrodzenia twórcy za pracowniczy projekt wynalazczy, wypłacanego z tytułu stosowania projektu w jednej lub więcej jednostkach gospodarki uspołecznionej za jeden rok lub więcej lat stosowania projektu wynosi:

- 1) za wynalazek od 2.000 zł do 500.000 zł,
- 2) za wzór użytkowy od 2.000 zł do 250.000 zł,
- 3) za projekt racjonalizatorski od 500 zł do 150.000 zł.

2. Wynagrodzenie ryczałtowe za pracowniczy projekt wynalazczy, ustalone na podstawie umowy zawartej między twórcą a jednostką gospodarki uspołecznionej (art. 93 ust. 4), nie może przekraczać górnych wysokości kwot określonych w ust. 1.

3. Wynagrodzenie twórcy ulega podwyższeniu o 20% w razie dokonania projektu w ramach umowy o dokonanie projektu wynalazczego; wynagrodzenie to nie może przekraczać górnych wysokości kwot określonych w ust. 1.

§ 23. 1. Za projekty wynalazcze, mające poważne znaczenie dla gospodarki narodowej, wynagrodzenie twórcy ustalone na podstawie § 21 właściwa jednostka nadrzędna może podwyższyć do 300%. W tych wypadkach wynagrodzenie nie może przekraczać zwiększonych dwukrotnie górnych wysokości kwot określonych w § 22 ust. 1.

2. Za projekty wynalazcze, ograniczające lub eliminujące import bądź uruchamiające lub rozszerzające produkcję eksportową, wynagrodzenie ustalone na podstawie § 21 właściwy organ nadrzędny, po zasięgnięciu opinii Ministra Handlu Zagranicznego, może podwyższyć odpowiednio do uzyskanych w gospodarce narodowej korzyści, jednak maksymalnie do kwoty 1.000.000 zł. W tym wypadku przepisu § 22 ust. 1 nie stosuje się.

3. Jeżeli pracowniczy wynalazek posiada szczególne znaczenie dla jednostki gospodarki uspołecznionej lub jeżeli nie ma możliwości stosowania go w pełnych rozmiarach

w ciągu pierwszych 5 lat stosowania, okres wypłaty wynagrodzenia może być przedłużony za zgodą jednostki nadrzędnej do dalszych 5 lat, z tym że wynagrodzenie ustalone na podstawie § 21 w przedłużonym okresie ulega narastającemu zmniejszeniu o 10% z upływem każdego kolejnego roku stosowania wynalazku.

4. Jeżeli w wyniku stosowania projektu wynalazczego została wprowadzona nowa norma pracy, twórcy projektu przysługuje dodatkowo prawo do jednorazowego wynagrodzenia (wyrównania) w wysokości dziesięciokrotnej kwoty stanowiącej różnicę między jego miesięcznym zarobkiem wynikającym ze stosowania poprzedniej normy a zarobkiem wynikającym z zastosowania nowej normy. Wynagrodzenie to (wyrównanie) wypłaca się w ciągu jednego miesiąca od dnia wprowadzenia nowej normy.

§ 24. 1. Za projekt wynalazczy stosowany w każdej następnej jednostce gospodarki uspołecznionej twórcy przysługuje dodatkowo wynagrodzenie w wysokości 30% wynagrodzenia ustalonego na podstawie § 21 ust. 1, a 100% wynagrodzenia ustalonego na podstawie § 21 ust. 4 pod warunkiem, że wynalazek lub wzór użytkowy zostanie zastosowany w następnych jednostkach w ciągu 5 lat od dnia jego zastosowania w pierwszej jednostce, a projekt racjonalizatorski nie później niż w ciągu 3 lat od dnia jego zastosowania w pierwszej jednostce. Wynagrodzenie to nie może jednak wynieść mniej niż 500 zł.

2. Jednostki określone w ust. 1 ustalają wynagrodzenie przysługujące twórcy projektu wynalazczego i przekazują je do jednostki gospodarki uspołecznionej, w której projekt ten został zgłoszony, a w razie zastosowania opatentowanego wynalazku lub chronionego wzoru użytkowego do jednostki uprawnionej z patentu lub prawa ochronnego.

3. Jednostka, do której przekazano wynagrodzenie, prowadzi ewidencję dokonanych na rzecz twórcy wypłat wynagrodzeń i w razie osiągnięcia górnej granicy wynagrodzenia, przewidzianej w § 22 ust. 1, wstrzymuje dalsze wypłaty, a otrzymane kwoty przekraczające górną granicę zwiększają jej wynik finansowy.

4. Jednostka, o której mowa w ust. 3, jest obowiązana do dochodzenia wynagrodzenia określonego w ust. 1.

5. Jeżeli produkcja, w której stosuje się projekt wynalazczy, zostanie zaniechana oraz przeniesiona i podjęta w innej jednostce gospodarki uspołecznionej, to podjęcie w niej tej produkcji traktuje się jako stosowanie projektu w pierwszej jednostce. Jeżeli projekt wynalazczy stosowany jest w jednej lub więcej jednostkach gospodarki uspołecznionej, a jednostka, która wypłacała wynagrodzenie twórcy według stawek przewidzianych dla pierwszej jednostki, zaniechała produkcji, wówczas jednostka nadrzędna — na podstawie wniosku twórcy — wyznacza jedną z pozostałych jednostek do przejęcia obowiązków i uprawnień pierwszej jednostki, z zachowaniem przepisów ust. 1—4.

6. Jeżeli przyjęty do stosowania projekt wynalazczy dotyczy wyrobu wytwarzanego następnie w innej jednostce gospodarki uspołecznionej, zbywającej ten wyrób i będącej pierwszą jednostką stosującą w ten sposób projekt wynalazczy, jednostkę tę uważa się za pierwszą stosującą ten projekt.

§ 25. 1. O ustaleniu ryczałtowego wynagrodzenia twórcy projektu wynalazczego (art. 93 ust. 4), wynagrodzenia ustalonego na podstawie efektów obliczonych w sposób przybliżony lub szacunkowy oraz wynagrodzenia szacunkowego przekraczającego 150.000 zł zawiadamia się jednostkę nadrzędna.

2. Wynagrodzenie za projekty wynalazcze zgłoszone przez kierownika jednostki gospodarki uspołecznionej i jego zastępcę zatwierdza jednostka nadrzędna, a zgłoszone przez kierownika jednostki nadrzędnej, jego zastępców lub pracownika organu nadrzędnego (ministerstwa) zatwierdza właściwy organ nadrzędny.

§ 26. 1. Wynagrodzenie twórcy projektu wynalazczego ustalone na podstawie § 21 wypłaca się w następujących terminach:

- 1) wynagrodzenie przypadające jednej osobie do 8.000 zł, a w razie umowy o dokonanie projektu wynalazczego do 12.000 zł, wypłaca się w ciągu jednego miesiąca od dnia zastosowania projektu lub zatwierdzenia harmonogramu jego realizacji,
- 2) wynagrodzenie przypadające jednej osobie powyżej 8.000 zł, a w razie umowy o dokonanie projektu wynalazczego powyżej 12.000 zł, wypłaca się twórcy w wysokości 50%, lecz nie mniej niż 8.000 zł, a w razie umowy o dokonanie projektu wynalazczego nie mniej niż 12.000 zł, najpóźniej w ciągu jednego miesiąca od dnia zastosowania projektu lub zatwierdzenia harmonogramu jego realizacji; pozostałą część wynagrodzenia wypłaca się najpóźniej w ciągu dwóch miesięcy od dnia zakończenia pierwszego roku stosowania projektu,
- 3) w razie stosowania projektu przez okres krótszy niż 12 miesięcy, wynagrodzenie wypłaca się za okres faktycznego stosowania projektu, w ciągu dwóch miesięcy od dnia zakończenia stosowania projektu.

2. Jeżeli po dwuletnim stosowaniu wzoru użytkowego lub projektu racjonalizatorskiego i obliczeniu faktycznie najwyższych uzyskanych efektów okaże się, że wypłacone wynagrodzenie według przepisu ust. 1 pkt 1 i 2 jest za niskie, należy je odpowiednio wyrównać.

3. Wynagrodzenie za pierwszy rok stosowania wynalazku wypłaca się według zasad określonych w ust. 1 i 2, a za każdy następny rok stosowania — w terminie dwóch miesięcy od zakończenia roku.

4. Jeżeli wynagrodzenie za projekt wynalazczy nie zostanie wypłacone w terminie, twórcy projektu przysługuje prawo do ustawowych odsetek za zwłokę w wysokości 8% w stosunku rocznym, chyba że jednostka gospodarki uspołecznionej zobowiązana do wypłaty wykaże brak winy.

§ 27. 1. Wynagrodzenie tymczasowe, o którym mowa w art. 99, wypłaca twórcy projektu wynalazczego właściwa jednostka nadrzędna lub jednostka gospodarki uspołecznionej wskazana przez tę jednostkę.

2. Wynagrodzenie dodatkowe, o którym mowa w art. 100, w wysokości 10% pełnej kwoty należnej z tytułu wykonywania prawa uzyskanego za granicą, wypłaca twórcy w walucie zagranicznej, w której uzyskano płatność, jednostka dokonująca czynności związanych z wykonywaniem tego prawa za granicą.

3. Jeżeli na żądanie jednostki gospodarki uspołecznionej zainteresowanej stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego, jej jednostki nadrzędnej lub organu nadrzędnego nie zostało wykonane prawo uzyskane za granicą ze względu na interes polskiego eksportu, wynagrodzenie dodatkowe ustalone przez właściwy organ nadrzędny w porozumieniu z Ministrem Handlu Zagranicznego w oparciu o spodziewane efekty ekonomiczne według zasad wynagradzania za pracownicze projekty wynalazcze, wypłaca twórcy jednostka gospodarki uspołecznionej zainteresowana stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego. 10% tego wynagrodzenia wypłaca się w walucie zagranicznej, w której uzyskano płat-

ność, jednakże kwota wypłacona w walucie zagranicznej nie może przekraczać 10% wpływu dewizowego uzyskanego z tytułu eksportu wyrobów.

4. Jeżeli na żądanie jednostki gospodarki społecznej zainteresowanej stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego, jej jednostki nadrzędnej lub organu nadrzędnego, nie zostało wykonane prawo uzyskane za granicą ze względów polityki handlowej, wynagrodzenie dodatkowe ustalone szacunkowo przez właściwy organ nadrzędny w porozumieniu z Ministrem Handlu Zagranicznego wypłaca jednostka zainteresowana stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego.

5. Przepisy ust. 2—4 stosuje się odpowiednio do odpłatnego udostępnienia za granicą projektów wynalazczych nie chronionych za granicą.

6. Wynagrodzenie odrębne, o którym mowa w art. 101, wypłaca jednostka gospodarki społecznej, która przyjęła projekt wynalazczy do stosowania, w terminie dwóch miesięcy od daty przyjęcia dokumentacji przydatnej do stosowania tego projektu. Jednostka ta w tym terminie jest obowiązana również dokonać zwrotu udokumentowanych wydatków poniesionych przez twórcę przy opracowywaniu i realizacji projektu wynalazczego, w tym kosztów badań, prób, modeli i prototypów potrzebnych do dokonania oceny przydatności tego projektu. Jeżeli łączna wypłata prowadziłyby jednak do opóźnienia, zwrot kosztów może być dokonany oddzielnie.

§ 28. 1. Osobom, które na podstawie umowy zawartej z jednostką gospodarki społecznej udzieliły pomocy osobom pracującym nad projektami wynalazczymi lub twórcom projektów wynalazczych, wynagrodzenie wypłaca się według zasad wynagrodzenia za prace zlecone lub za pracę w godzinach nadliczbowych.

2. Osobom, które współdziałały przy realizacji pracowniczego projektu wynalazczego lub przyczyniły się do przyspieszenia jego zastosowania, jednostka gospodarki społecznej przyznaje i wypłaca nagrody w łącznej wysokości do 50% wynagrodzenia przysługującego za taki projekt wynalazczy za pierwszy rok stosowania tego projektu.

3. Osobom, które przyczyniły się do rozpowszechnienia pracowniczego projektu wynalazczego, współdziałając w następnej jednostce gospodarki społecznej przy jego realizacji lub przyspieszeniu zastosowania, jednostka ta przyznaje i wypłaca nagrody w łącznej wysokości do 200% wynagrodzenia przysługującego za taki projekt wynalazczy za pierwszy rok stosowania projektu w tej jednostce.

4. Twórcom projektów racjonalizatorskich, którym na podstawie § 20 ust. 3 nie przysługuje prawo do wynagrodzenia, jednostka gospodarki społecznej stosująca projekt może przyznać i wypłacić nagrody w wysokości do 30% wynagrodzenia przysługującego za taki projekt racjonalizatorski w tej jednostce.

5. Ustalenia wysokości i podziału nagród, o których mowa w ust. 2—4, dokonuje jednostka gospodarki społecznej w porozumieniu z radą zakładową. Kierownikowi jednostki gospodarki społecznej i jego zastępcy nagrody przyznaje jednostka nadrzędna, a kierownikowi jednostki nadrzędnej, jego zastępcy oraz pracownikom organu nadrzędnego (ministerstwa) nagrody przyznaje właściwy organ nadrzędny.

6. Do osób wymienionych w ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio przepis § 23 ust. 4.

DZIAŁ III

UMOWY W ZAKRESIE PROJEKTÓW WYNAŁAZCZYCH

Rozdział 1

Umowa o stosowanie projektu wynalazczego.

§ 29. 1. Jednostka gospodarki społecznej uprawniona z patentu lub prawa ochronnego nie może odmówić zawarcia z inną jednostką gospodarki społecznej umowy o stosowanie projektu wynalazczego, chyba że jest to uzasadnione ze względów gospodarczych. Odmowa jest niedopuszczalna, w razie gdy wynalazek lub wzór użytkowy został powołany w Polskiej Normie.

2. Umowa o stosowanie projektu wynalazczego powinna określać w szczególności:

- 1) projekty wynalazcze i doświadczenia techniczno-organizacyjne dotyczące tych projektów, stanowiące przedmiot umowy,
- 2) dane dotyczące patentów i praw ochronnych przysługujących licencjodawcy lub dokonanych przez niego zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych, związane z przedmiotem umowy,
- 3) rodzaj licencji (licencja wyłączna, niewyłączna, pełna, niepełna),
- 4) okres, na jaki zawarto umowę,
- 5) wysokość i terminy uiszczania opłat licencyjnych,
- 6) zakres pomocy udzielanej przez licencjodawcę licencjobiorcy przy realizacji projektu wynalazczego (dostarczenie dokumentacji technicznej, konsultacja, szkolenie pracowników, nadzór nad uruchomieniem urządzeń wytworzonych według projektu wynalazczego, dostawa i montaż urządzeń itp.),
- 7) zakres gwarancji sprawności technicznej projektu wynalazczego,
- 8) zasady współpracy nad udoskonalaniem projektu wynalazczego i wymiany doświadczeń techniczno-organizacyjnych,
- 9) zasady odpowiedzialności w razie niewykonania lub nie należytego wykonania całości lub części umowy przez jedną ze stron.

§ 30. 1. Wysokość opłaty licencyjnej ustala się w zależności od:

- 1) wartości technicznej i ekonomicznej projektu wynalazczego,
- 2) wartości technicznej i ekonomicznej doświadczeń techniczno-organizacyjnych dotyczących tego projektu wynalazczego,
- 3) rodzaju licencji,
- 4) zakresu gwarancji sprawności technicznej projektu wynalazczego,
- 5) pomocy udzielanej przy realizacji projektu wynalazczego,
- 6) innych istotnych okoliczności określonych w umowie.

2. W razie udzielenia licencji niewyłącznej górna wysokość opłaty licencyjnej nie może przekraczać 20% efektów ekonomicznych uzyskanych przez licencjobiorcę w pierwszym roku stosowania wynalazku lub wzoru użytkowego. Za następne lata stosowania opłata w okresie umowy ulega zmniejszeniu o 3% rocznie. Począwszy od szóstego roku stosowania opłata nie może przekraczać 3% efektów ekonomicznych uzyskanych przez licencjobiorcę.

3. W razie udzielenia licencji wyłącznej górna wysokość opłaty licencyjnej nie może przekraczać 50% efektów ekonomicznych uzyskanych przez licencjobiorcę w pierwszym roku stosowania wynalazku lub wzoru użytkowego. Za następne lata stosowania opłata w okresie umowy ulega zmniejszeniu o 10% z upływem każdego kolejnego roku. Począwszy od szóstego roku stosowania opłata nie może przekraczać 5% efektów ekonomicznych uzyskanych przez licencjobiorcę.

4. Ustalona w ust. 2 i 3 górna wysokość opłaty licencyjnej może mieć zastosowanie jedynie w wypadku, gdy licencjodawca udziela licencjobiorcy gwarancji sprawności technicznej projektu wynalazczego, udostępnia doświadczenia techniczno-organizacyjne lub udziela pomocy w realizacji projektu wynalazczego.

5. Strony powinny określić w umowie początek pierwszego rocznego okresu obliczeniowego. W braku porozumienia co do terminów uiszczania opłaty licencyjnej, licencjobiorca jest obowiązany do jej uiszczenia najpóźniej w terminie dwóch miesięcy po zakończeniu każdego roku obliczeniowego.

6. Na żądanie licencjodawcy licencjobiorca przedstawi na piśmie bilans efektów ekonomicznych uzyskanych w każdym roku obliczeniowym.

§ 31. W razie umowy o udostępnienie nie chronionego projektu wynalazczego, stanowiącego tajemnicę jednostki gospodarki społecznej, jednostka, której projekt udostępniono, jest obowiązana do przedsięwzięcia niezbędnych środków mających na celu zachowanie stanu tajemnicy w czasie trwania umowy i po jej wygaśnięciu. Dalsze udostępnienie tego projektu wymaga zgody jednostki udostępniającej, nie dotyczy to jednak okresu po ustaniu stanu tajemnicy. Przepisy §§ 29 i 30 stosuje się odpowiednio.

§ 32. 1. Umowa o stosowanie projektu wynalazczego wygasa najpóźniej z chwilą wygaśnięcia patentu lub prawa ochronnego oraz ustania stanu tajemnicy nie chronionego projektu wynalazczego, stanowiącego tajemnicę jednostki gospodarki społecznej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie unieważnienia albo odmowy udzielenia patentu lub prawa ochronnego.

Rozdział 2

Umowa o przeniesienie prawa.

§ 33. 1. Zawarcie umowy o przeniesienie prawa między jednostkami gospodarki społecznej może nastąpić w wypadkach gospodarczo uzasadnionych. Przez tę umowę uprawniona jednostka gospodarki społecznej (zbywca) zobowiązuje się przenieść prawo na rzecz innej jednostki gospodarki społecznej (nabywca), która zobowiązuje się uścić zapłatę, chyba że strony ustalą inaczej.

2. Przeniesienie prawa przysługującego państwowej jednostce organizacyjnej na rzecz jednostki nie będącej państwową jednostką organizacyjną wymaga zgody jednostki nadrzędnej.

3. Umowy o przeniesienie prawa powinny określać w szczególności:

- 1) prawo stanowiące przedmiot umowy,
- 2) wysokość zapłaty oraz termin jej uiszczenia,
- 3) datę przejścia prawa.

§ 34. 1. Wysokość zapłaty ustala się w zależności od wartości technicznej i ekonomicznej wynalazku lub wzoru użytkowego oraz innych istotnych okoliczności określonych w umowie.

2. Umowa o przeniesienie prawa może określać, że ustalenie zapłaty oraz terminów jej uiszczenia nastąpi na podstawie przepisów § 30. W tym wypadku w braku odmiennego porozumienia stron przyjmuje się, że ustalenie zapłaty nastąpi na podstawie zasad właściwych dla ustalania górnej wysokości opłaty licencyjnej z tytułu udzielenia na okres trzyletni licencji wyłącznej (§ 30 ust. 3).

3. Strony mogą odpowiednio zmienić lub uzupełnić zasady ustalania wysokości zapłaty określone w ust. 2 albo też za zgodą jednostki nadrzędnej nad nabywcą ustalić wysokość zapłaty na innych zasadach.

4. W razie gdy zbywca udziela nabywcy pomocy przy realizacji wynalazku lub wzoru użytkowego, strony mogą uzgodnić dodatkowo wynagrodzenie za udzielenie tej pomocy.

§ 35. 1. W razie unieważnienia patentu lub prawa ochronnego nabywca ma prawo do otrzymania zwrotu wniesionej zapłaty oraz do odszkodowania na zasadach ogólnych. Zbywca może jednak potrącić sobie korzyści, jakie nabywca uzyskał przez korzystanie z wynalazku lub wzoru użytkowego przed unieważnieniem patentu lub prawa ochronnego; jeżeli korzyści te są wyższe od zapłaty i dochodzonego odszkodowania, odpowiedzialność zbywcy ulega wyłączeniu.

2. Ograniczenie lub wyłączenie odpowiedzialności przewidziane w ust. 1 nie dotyczy zbywcy, który dopuścił się rażącego niedbalstwa.

3. W braku odmiennego porozumienia stron zbywca prawa do patentu lub do prawa ochronnego nie ponosi odpowiedzialności, gdy na zgłoszony w Urzędzie Patentowym wynalazek lub wzór użytkowy nie zostanie udzielony patent lub prawo ochronne; odpowiada jednakże wobec nabywcy, jeżeli korzystanie z wynalazku lub wzoru użytkowego narusza prawa osób trzecich.

Rozdział 3

Postanowienia wspólne.

§ 36. Do umów o stosowanie projektu wynalazczego lub o przeniesienie prawa w sprawach nie uregulowanych w rozporządzeniu stosuje się odpowiednio przepisy prawa cywilnego, w szczególności przepisy art. 397—404 Kodeksu cywilnego.

§ 37. 1. Jeżeli jednostka gospodarki społecznej, odmawiając przyjęcia projektu wynalazczego ze względu na jego nieprzydatność dla tej jednostki lub nie przyjmując go do pełnego stosowania, stwierdzi, że projekt może być stosowany w innych jednostkach gospodarki społecznej, powinna powiadomić te jednostki lub złożyć im ofertę zawarcia umowy o stosowanie projektu wynalazczego (art. 87) lub umowy o przeniesienie prawa (art. 42). O złożeniu oferty i zawarciu umowy zawiadamia się twórcę projektu wynalazczego.

2. Jednostka gospodarki społecznej, której złożono ofertę zawarcia umowy określoną w ust. 1, jest obowiązana ocenić przydatność projektu wynalazczego dla tej jednostki. Zawarcie tej umowy uważa się za przyjęcie projektu do stosowania w jednostkach gospodarki społecznej, które zawarły umowę.

§ 38. 1. Jednostki gospodarki społecznej mogą zawierać z obywatelami polskimi i polskimi osobami prawnymi, nie będącymi jednostkami gospodarki społecznej, umowy o przeniesienie prawa na rzecz tych jednostek lub umowy licencyjne tylko na zasadach przewidzianych dla ustalania wysokości wynagrodzenia za pracownicze projekty

wynalazcze. Zapłata lub opłata licencyjna może być zwiększona o równowartość uzasadnionych kosztów związanych z dokonaniem wynalazku lub wzoru użytkowego, ich zgłoszeniem w Urzędzie Patentowym oraz ochroną.

2. Za zgodą jednostki nadrzędnej strony mogą ustalić zapłatę lub opłatę licencyjną na zasadach innych niż określone w ust. 1.

DZIAŁ IV

STOSUNKI Z ZAGRANICĄ W ZAKRESIE PROJEKTÓW WYNAŁAZCZYCH

Rozdział 1

Zgłaszanie wynalazków i wzorów użytkowych za granicą. Wykonywanie uzyskanych praw.

§ 39. 1. W wypadkach gospodarczo uzasadnionych wynalazek lub wzór użytkowy powinien być zgłoszony do ochrony za granicą. Celowość zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego do ochrony za granicą istnieje wówczas, gdy można się spodziewać sprzedaży wyrobów wytworzonych przez stosowanie tego wynalazku lub wzoru użytkowego, udzielenia licencji lub przeniesienia prawa lub gdy istnieją inne uzasadnione powody.

2. Jednostka gospodarki społecznej, w której został zgłoszony wynalazek lub wzór użytkowy, jest obowiązana zbadać celowość zgłoszenia tego wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą, zasięgając w tym celu opinii właściwego przedmiotowo przedsiębiorstwa handlu zagranicznego. Wniosek o zgłoszenie wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą może także złożyć w tej jednostce twórca tego wynalazku lub wzoru użytkowego.

3. O decyzji w sprawie zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą jednostka gospodarki społecznej zawiadamia swoją jednostkę nadrzędną. Decyzję tę doręcza się również twórca wynalazku lub wzoru użytkowego.

4. Jeżeli zapewnienie ochrony wynalazku lub wzoru użytkowego leży w interesie gospodarki narodowej, właściwa jednostka nadrzędna lub organ nadrzędny może polecić jednostce gospodarki społecznej zgłoszenie tego wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą.

§ 40. 1. Jeżeli zgłoszenia za granicą zamierza dokonać twórca niepracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego albo jego następca prawny, jest on obowiązany zasięgnąć opinii właściwego przedsiębiorstwa handlu zagranicznego oraz właściwej ze względu na przedmiot wynalazku lub wzoru użytkowego jednostki gospodarki społecznej co do celowości tego zgłoszenia.

2. Jednostki określone w ust. 1 są obowiązane do wydania w terminie dwóch miesięcy opinii co do celowości zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą.

§ 41. 1. Zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą dokonuje jednostka gospodarki społecznej, polska osoba prawna nie będąca jednostką gospodarki społecznej bądź obywatel polski, który zgłosił wynalazek lub wzór użytkowy w Urzędzie Patentowym, lub jego następca prawny (zgłaszający za granicą).

2. Zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą dokonuje się za pośrednictwem jednostki upoważnionej, chyba że zgłaszający za granicą ma stałe miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą.

§ 42. 1. Jednostka upoważniona wykonuje czynności związane ze zgłoszeniem wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą na podstawie zlecenia zgłaszającego za granicą.

2. Z chwilą przyjęcia zlecenia jednostka upoważniona działa w imieniu i na rzecz zgłaszającego za granicą jako jego pełnomocnik.

3. Jednostka upoważniona może odmówić przyjęcia zlecenia w zakresie swojego działania, jeżeli zgłoszenie za granicą jest sprzeczne z zasadami ochrony wynalazków i wzorów użytkowych w kraju zgłoszenia. Jednakże w razie wydania przez jednostkę określoną w § 40 opinii o niecelowości zgłoszenia za granicą niepracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego, może ona uzależnić przyjęcie zlecenia od przekazania przez zgłaszającego za granicą jednostce upoważnionej własnych środków dewizowych na pokrycie wydatków związanych ze zgłoszeniem tego wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą.

4. Jeżeli zlecenie, o którym mowa w ust. 1, nie stanowi inaczej, jednostka upoważniona jest obowiązana opracować zgłoszenie wynalazku lub wzoru użytkowego i przygotować dokumenty potrzebne do zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego w krajach, w których ma być on zgłoszony, a zgłaszający za granicą jest obowiązany dostarczyć odpowiednią ilość kopii lub odbitek opisu wynalazku lub wzoru użytkowego zgłoszonego w Urzędzie Patentowym oraz udzielić pomocy fachowej i dostarczyć materiałów niezbędnych do zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą, uzyskania ochrony oraz jej utrzymywania.

§ 43. 1. Jednostka upoważniona pobiera od zgłaszającego za granicą za wykonanie czynności związanych z ochroną wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą opłaty zgodnie z obowiązującą taryfą opłat za czynności rzeczników patentowych. Wydatki jednostki upoważnionej w walucie zagranicznej zgłaszający za granicą zwraca w ich równowartości w walucie polskiej po obowiązującym kursie.

2. Na podstawie umowy ze zgłaszającym za granicą niepracowniczemu wynalazek lub wzór użytkowy koszty związane z ochroną tego wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą może pokrywać jednostka upoważniona. W tym wypadku koszty te podlegają potrąceniu po obowiązującym kursie z pierwszych wpływów należnych zgłaszającemu za granicą z tytułu wykonywania uzyskanych praw, jednakże jednostka upoważniona może od tego odstąpić.

3. Wysokość limitów dewizowych przeznaczonych na wydatki związane z ochroną wynalazków i wzorów użytkowych za granicą ustala Minister Handlu Zagranicznego na wniosek jednostki upoważnionej.

§ 44. 1. Jednostka gospodarki społecznej, która uzyskała ochronę wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą, może wydać, po zasięgnięciu opinii właściwego przedsiębiorstwa handlu zagranicznego, decyzję o zaniechaniu utrzymywania tej ochrony, jeżeli dalsze jej utrzymywanie nie jest celowe. Przepis § 39 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Utrzymywanie ochrony niepracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą może być uzależnione od przedłożenia jednostce upoważnionej opinii jednostek określonych w § 40 co do celowości utrzymywania ochrony. Przepis § 42 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 45. 1. Wykonywanie prawa uzyskanego za granicą następuje za pośrednictwem jednostki upoważnionej, chyba że uprawniony z tego prawa, zwany dalej „uprawnionym”, ma stałe miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą.

2. Jednostka upoważniona dokonuje czynności związanych z wykonaniem prawa uzyskanego za granicą na podstawie zlecenia uprawnionego. Przepis § 42 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

3. Jeżeli uprawnionym jest jednostka gospodarki uspołecznionej, wykonanie prawa uzyskanego za granicą wymaga uprzedniej zgody jej jednostki nadrzędnej.

4. Jeżeli z wykonaniem prawa uzyskanego za granicą łączy się zbycie maszyn, urządzeń lub innych wyrobów związanych ze stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego, będącego przedmiotem tego prawa, wykonanie prawa następuje za pośrednictwem jednostki gospodarki uspołecznionej właściwej ze względu na eksport takich maszyn, urządzeń lub innych wyrobów.

5. W wypadkach uzasadnionych interesem polskiego eksportu albo względami polityki handlowej jednostki gospodarki uspołecznionej zainteresowane stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego, w porozumieniu z jednostką gospodarki uspołecznionej właściwą ze względu na eksport wyrobu wytwarzanego przez stosowanie wynalazku lub wzoru użytkowego, mogą żądać od uprawnionego oraz od jednostki upoważnionej, aby nie zostało wykonane prawo uzyskane za granicą. W tym wypadku prawo uzyskane za granicą nie może być wykonane.

§ 46. 1. Jeżeli uprawnionym jest jednostka gospodarki uspołecznionej, otrzymuje ona z kwoty uzyskanej z tytułu wykonania prawa, po odliczeniu w walucie zagranicznej, w której uzyskano płatność, ustalonej przez Ministra Handlu Zagranicznego prowizji jednostki upoważnionej oraz dodatkowego wynagrodzenia twórcy wynalazku lub wzoru użytkowego:

- 1) w walucie zagranicznej, w której uzyskano płatność, 30% pełnej kwoty uzyskanej z tytułu wykonania prawa; wpływy te można wykorzystywać ponad limity dewizowe jednostek gospodarki uspołecznionej, z tym że w jednostkach i zakładach budżetowych kredyty budżetowe na ten cel zostaną we właściwym trybie powiększone,
- 2) w walucie polskiej równowartość pozostałej kwoty po obowiązującym kursie.

2. Jeżeli uprawnionym jest twórca niepracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego albo jego następca prawny, otrzymuje on z kwoty uzyskanej z tytułu wykonania prawa, po odliczeniu w walucie zagranicznej, w której uzyskano płatność, ustalonej przez Ministra Handlu Zagranicznego prowizji jednostki upoważnionej:

- 1) w walucie zagranicznej, w której uzyskano płatność, 10% pełnej kwoty uzyskanej z tytułu wykonania prawa,
- 2) w walucie polskiej równowartość pozostałej kwoty po obowiązującym kursie.

3. Jednostka gospodarki uspołecznionej, na której żądanie nie może być wykonane prawo uzyskane za granicą ze względu na interes polskiego eksportu (§ 45 ust. 5), jest obowiązana wypłacić:

- 1) uprawnionej jednostce gospodarki uspołecznionej — kwotę obliczoną według zasad ustalania opłat licencyjnych,
- 2) uprawnionemu twórcy niepracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego albo jego następcy prawnemu — wynagrodzenie obliczone według zasad ustalenia wysokości wynagrodzeń za pracownicze projekty wynalazcze.

4. Z kwot ustalonych na podstawie ust. 3 uprawniona jednostka gospodarki uspołecznionej otrzymuje 30%, a uprawniony twórca niepracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego lub jego następca prawny 10%, w walucie lub walutach wpływu z tytułu eksportu wyrobów wytworzonych przez stosowanie wynalazku lub wzoru użytkowego. Kwoty przekazywane w walucie obcej nie mogą przekraczać odpowiednio 30% i 10% uzyskanego wpływu dewizowego.

5. Jeżeli prawo uzyskane za granicą nie zostało wykonane ze względów polityki handlowej, jednostka gospodarki uspołecznionej określona w § 45 ust. 5 jest obowiązana wypłacić uprawnionemu wynagrodzenie w wysokości ustalonej szacunkowo przez właściwy organ nadrzędny w porozumieniu z Ministrem Handlu Zagranicznego.

§ 47. Przepisy §§ 39—46 stosuje się odpowiednio do udostępniania za granicą nie chronionego projektu wynalazczego.

Rozdział 2

Zgłaszanie w Urzędzie Patentowym wynalazków i wzorów użytkowych osób zagranicznych. Wykonywanie uzyskanych praw w Polsce.

§ 48. 1. Obywatele państw obcych oraz zagraniczne osoby prawne (osoby zagraniczne) mogą zgłaszać wynalazki i wzory użytkowe w Urzędzie Patentowym oraz utrzymywać ich ochronę tylko za pośrednictwem jednostki upoważnionej.

2. Z tytułu czynności związanych ze zgłoszeniem i ochroną wynalazków i wzorów użytkowych osób zagranicznych jednostka upoważniona pobiera opłaty zgodnie z obowiązującą taryfą opłat za czynności rzeczników patentowych.

§ 49. 1. Nabycie na rzecz jednostki gospodarki uspołecznionej od osoby zagranicznej prawa uzyskanego w Polsce lub licencji z tego prawa następuje za pośrednictwem jednostki upoważnionej.

2. Jeżeli łącznie z prawem uzyskanym w Polsce lub licencją nabywane są od osoby zagranicznej maszyny, urządzenia, dokumentacja lub doświadczenia techniczno-organizacyjne związane ze stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego, nabycie tego prawa lub licencji następuje za pośrednictwem jednostki gospodarki uspołecznionej właściwej ze względu na import takich maszyn, urządzeń, dokumentacji lub doświadczeń techniczno-organizacyjnych.

3. Jednostki określone w ust. 1 i 2 zawierają z osobami zagranicznymi umowę o przeniesienie prawa uzyskanego w Polsce lub umowę licencyjną na podstawie zlecenia jednostki gospodarki uspołecznionej zainteresowanej stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego.

4. W wypadku określonym w ust. 3 umowa licencyjna powinna zastrzegać możliwość przeniesienia uzyskanych uprawnień umownych na rzecz innych jednostek gospodarki uspołecznionej zainteresowanych stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego.

5. Jednostki określone w ust. 1 i 2 powinny udzielać jednostkom gospodarki uspołecznionej, zainteresowanym stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego będącego przedmiotem prawa uzyskanego w Polsce przez osobę zagraniczną, wszelkiej pomocy w uzyskaniu niezbędnych informacji dotyczących tego wynalazku lub wzoru użytkowego.

§ 50. Nabycie od osoby zagranicznej na rzecz osoby nie będącej jednostką gospodarki uspołecznionej prawa uzyskanego w Polsce lub licencji z tego prawa wymaga zezwolenia

nia Ministra Handlu Zagranicznego. Przepis § 49 stosuje się odpowiednio.

DZIAŁ V

POSTĘPOWANIE SPORNE PRZED URZĘDEM PATENTOWYM. POSTĘPOWANIE PRZED KOMISJĄ ODWOŁAWCZĄ

Rozdział 1

Postępowanie sporne przed Urzędem Patentowym.

§ 51. 1. W postępowaniu spornym Urząd Patentowy rozpoznaje sprawy w kolegiach orzekających w składzie jednego sędziego sądu wojewódzkiego jako przewodniczącego oraz dwóch przedstawicieli Urzędu Patentowego, jednego przedstawiciela związku zawodowego i jednego przedstawiciela stowarzyszenia naukowo-technicznego jako członków.

2. Przewodniczących kolegiów orzekających powołuje Minister Sprawiedliwości spośród sędziów sądów wojewódzkich mających siedzibę na terenie m.st. Warszawy.

3. Pozostałych członków kolegiów orzekających powołuje Prezes Urzędu Patentowego, z tym że przedstawiciele związków zawodowych wyznacza z listy zgłoszonej przez Centralną Radę Związków Zawodowych, a przedstawiciele stowarzyszeń naukowo-technicznych z listy zgłoszonej przez Naczelną Organizację Techniczną.

4. Jeżeli postępowanie dotyczy sprawy wchodzącej w zakres obrony Państwa, w skład kolegium orzekającego wchodzi ponadto przedstawiciel wojska, powołany przez Prezesa Urzędu Patentowego z listy zgłoszonej przez Ministra Obrony Narodowej.

§ 52. 1. Członkowie kolegium orzekającego są obowiązani do nieujawniania wszelkich danych, o których poza rozprawą jawną powzięli wiadomość w związku z pełnieniem swoich funkcji.

2. Członkowie kolegiów orzekających są w rozstrzygnięciu spraw niezawisli i podlegają tylko ustawom.

§ 53. 1. Wniosek o wszczęcie postępowania powinien być złożony na piśmie i zawierać oznaczenie stron i ich adresy, zwięzłe przedstawienie sprawy i jasno określone żądanie, wskazanie środków dowodowych oraz podpis i datę.

2. Do wniosku należy dołączyć:

- 1) pełnomocnictwo jeżeli wniosek wnosi pełnomocnik,
- 2) odpisy wniosku i jego załączników w tylu egzemplarzach, ile jest stron,
- 3) dowód uiszczenia obowiązującej opłaty.

3. Urząd Patentowy bada, czy wniosek odpowiada wymaganiom formalnym. W razie stwierdzenia, że wniosek nie odpowiada tym wymaganiom, Urząd Patentowy wzywa stronę do usunięcia jego braków w wyznaczonym terminie pod rygorem zwrotu wniosku.

4. W razie nieusunięcia braków wniosku w terminie Urząd Patentowy zwraca wniosek i umarza postępowanie.

5. Jeżeli Urząd Patentowy stwierdzi brak swojej właściwości do rozpatrzenia wniosku, przekazuje sprawę właściwemu organowi. Na postanowienie to służy zażalenie.

6. Jeżeli wnioskodawca wycofał wniosek po wszczęciu postępowania, Urząd Patentowy wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

7. W sprawach wymienionych w ust. 3—6 oraz w sprawach zawieszenia postępowania Urząd Patentowy może również orzekać na posiedzeniach niejawnych.

§ 54. 1. Jeżeli wniosek odpowiada wymaganiom formalnym, Urząd Patentowy doręcza drugiej stronie odpisy wniosku i załączonych do niego dokumentów, wzywając ją w razie potrzeby do nadesłania pisemnej odpowiedzi w wyznaczonym przynajmniej trzydziestodniowym terminie.

2. O złożeniu wniosku Urząd Patentowy dokonuje wpisu do rejestru patentowego lub rejestru praw ochronnych.

3. Strona wezwana do udzielenia odpowiedzi dołącza do odpowiedzi na wniosek tyle jej odpisów, ile jest stron w postępowaniu.

4. Po otrzymaniu odpowiedzi na wniosek lub po upływie terminu wyznaczonego do jej nadesłania Urząd Patentowy wyznacza rozprawę, o czym zawiadamia strony i ich pełnomocników, doręczając im jednocześnie odpis odpowiedzi na wniosek, jeżeli została ona złożona.

5. Zawiadomienia o rozprawie powinny być doręczone stronom przynajmniej na 7 dni przed rozprawą.

§ 55. 1. Rozprawy przed Urzędem Patentowym są jawne. W razie rozpatrywania sprawy wchodzącej w zakres obrony Państwa przewodniczący kolegium zarządza tajność rozprawy. Przewodniczący kolegium może zarządzić tajność rozprawy również z innych ważnych przyczyn.

2. Urząd Patentowy może wezwać na rozprawę oraz przesłuchać świadków i zasięgnąć opinii biegłych. Może również o przesłuchanie świadków oraz uzyskanie opinii biegłego zwrócić się do właściwego miejscowo sądu powiatowego.

3. Urząd Patentowy może zażądać opinii odpowiedniego instytutu naukowego lub naukowo-badawczego. Urząd Patentowy może zażądać od instytutu dodatkowych wyjaśnień bądź pisemnych, bądź ustnych, przez wyznaczoną do tego osobę, może też zarządzić złożenie dodatkowej opinii przez ten sam lub inny instytut. W opinii instytutu należy wskazać osoby, które przeprowadziły badanie i wydały opinię. Instytut może żądać wynagrodzenia za wykonaną pracę i za stawiennictwo swoich przedstawicieli.

4. Postępowanie dowodowe przeprowadza się na rozprawie, jednakże Urząd Patentowy może zlecić przeprowadzenie tego postępowania lub jego części jednemu lub kilku z członków kolegium orzekającego. O terminie przeprowadzenia postępowania dowodowego zawiadamia się strony lub ich pełnomocników.

5. Z przebiegu rozprawy protokolant pod kierunkiem przewodniczącego kolegium orzekającego sporządza protokół, który podpisują przewodniczący i protokolant.

6. Protokół powinien zawierać:

- 1) oznaczenie organu orzekającego, miejsca i daty posiedzenia, nazwiska członków kolegium orzekającego, protokolanta, stron i ich pełnomocników oraz oznaczenie sprawy i wzmiankę co do jawności,
- 2) przebieg posiedzenia, w szczególności wnioski i twierdzenia stron, wyniki postępowania dowodowego, wymienienie zarządzeń i orzeczeń wydanych na posiedzeniu oraz stwierdzenie, czy zostały ogłoszone; zamiast podania wniosków i twierdzeń stron można w protokole powołać się na pisma przygotowawcze,
- 3) czynności stron wpływające na rozstrzygnięcie Urzędu Patentowego (ugoda, zrzeczenie się żądania, uznanie, wycofanie, zmiana, rozszerzenie lub ograniczenie wniosku).

7. Strony mogą żądać sprostowania lub uzupełnienia protokołu, nie później jednak niż na następnym posiedzeniu, a po wydaniu decyzji do dnia upływu terminu do wniesienia odwołania. Na postanowienie odmawiające sprostowania lub uzupełnienia protokołu służy zażalenie.

§ 56. 1. Urząd Patentowy rozstrzyga sprawę przez wydanie decyzji po przeprowadzeniu rozprawy, chyba że przepis stanowi inaczej.

2. Decyzja zapada zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

3. Członek kolegium, który nie godzi się z większością, może złożyć zdanie odrębne wraz z uzasadnieniem.

4. Osnowa decyzji powinna zawierać: oznaczenie organu orzekającego, datę rozpoznania sprawy i wydania decyzji, nazwiska członków kolegium orzekającego i protokółanta, wymienienie stron, oznaczenie przedmiotu sprawy i jej rozstrzygnięcie, jak również rozstrzygnięcie co do kosztów postępowania, powołanie podstawy prawnej i podpisy członków kolegium orzekającego.

5. Przewodniczący kolegium orzekającego ogłasza decyzję publicznie bezpośrednio po rozprawie, podając krótkie uzasadnienie rozstrzygnięcia oraz pouczając strony o przysługującym im prawie odwołania się do Komisji Odwoławczej przy Urzędzie Patentowym, ze wskazaniem terminu i trybu wniesienia odwołania.

6. Jeżeli ogłoszenie decyzji nie może nastąpić bezpośrednio po rozprawie, kolegium orzekające odracza ogłoszenie decyzji, o czym przewodniczący kolegium ogłasza, podając dzień ogłoszenia decyzji.

7. Uzasadnienie podpisuje przewodniczący kolegium orzekającego oraz członek kolegium sporządzający uzasadnienie. Decyzję z uzasadnieniem doręcza się stronom.

§ 57. 1. Za udział w pracach kolegium orzekającego przewodniczący i członkowie kolegium otrzymują wynagrodzenie na zasadach ustalonych przez Prezesa Urzędu Patentowego w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

2. Zamiejscowym członkom kolegium przysługuje zwrot kosztów podróży według stawek obowiązujących dla pracowników państwowych.

§ 58. 1. Strona, której żądanie zostało uwzględnione, ma prawo do zwrotu niezbędnych kosztów postępowania w razie złożenia o to wniosku nie później niż przed zamknięciem rozprawy, z wyjątkiem kosztów wywołanych przez jej niesumienne lub oczywiście niewłaściwe postępowanie albo przez opóźnienie zgłoszenia dowodów. O przyznaniu stronie zwrotu kosztów postępowania od strony przeciwnej postanawia Urząd Patentowy.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, gdy strona przeciwna nie dała powodu do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania i uznała w odpowiedzi na wniosek zawarte we wniosku żądanie.

3. W razie częściowego uwzględnienia wniosku koszty postępowania znosi się wzajemnie między stronami lub rozdziela stosunkowo.

4. W razie umorzenia postępowania z powodu wycofania przez stronę wniosku przed rozstrzygnięciem sprawy (§ 52 ust. 6 i 7) Urząd Patentowy postanawia o zwrocie stronie połowy opłaty; inne koszty postępowania ponosi w tym wypadku strona.

5. Jeżeli wnioskodawcą jest osoba mieszkająca lub mająca siedzibę za granicą i nie posiadająca w kraju majątku nieruchomego, Urząd Patentowy może na wniosek strony przeciwnej zobowiązać takiego wnioskodawcę do złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów postępowania pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

6. W sprawach dotyczących kosztów postępowania, nie uregulowanych w ust. 1—5, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego.

§ 59. W sprawach nie uregulowanych w §§ 51—58 stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Rozdział 2

Postępowanie odwoławcze.

§ 60. 1. Tworzy się Komisję Odwoławczą przy Urzędzie Patentowym, zwaną dalej „Komisją Odwoławczą”. Komisja Odwoławcza ma siedzibę w m.st. Warszawie.

2. Komisja Odwoławcza składa się z przewodniczącego i jego zastępców wyznaczonych spośród sędziów Sądu Najwyższego przez Pierwszego Prezesa tego Sądu oraz z trzydziestu sześciu członków z listy Prezesa Urzędu Patentowego, trzydziestu sześciu członków z listy Centralnej Rady Związków Zawodowych i trzydziestu sześciu członków z listy Naczelnej Organizacji Technicznej, powołanych do składu Komisji przez jej przewodniczącego. Skład Komisji Odwoławczej ogłasza się w „Wiadomościach Urzędu Patentowego”.

3. Nadzór nad Komisją Odwoławczą sprawuje Prezes Rady Ministrów, który może zlecić sprawowanie tego nadzoru Prezesowi Urzędu Patentowego. Nadzór nie może wkraczać w dziedzinę, w której członkowie Komisji Odwoławczej są niezawisli.

§ 61. 1. Komisja Odwoławcza rozpoznaje sprawy w składzie jednego sędziego Sądu Najwyższego jako przewodniczącego oraz dwóch przedstawicieli Urzędu Patentowego, jednego przedstawiciela związku zawodowego i jednego przedstawiciela stowarzyszenia naukowo-technicznego, powołanych do składu kolegium orzekającego przez przewodniczącego Komisji spośród jej członków.

2. Przewodniczący Komisji Odwoławczej może zarządzić rozpoznanie odwołania ze względu na zawilość sprawy w składzie powiększonym o dwie osoby.

§ 62. 1. Termin do wniesienia odwołania od decyzji wynosi dwa miesiące, a do wniesienia zażalenia na postanowienie jeden miesiąc od dnia doręczenia stronie zaskarżonej decyzji lub postanowienia.

2. O odrzuceniu odwołania lub zażalenia wskutek przekroczenia terminu do jego wniesienia, jeżeli nie zachodzą podstawy do przywrócenia terminu, Komisja Odwoławcza orzeka na posiedzeniu niejawnym.

§ 63. 1. Rozstrzygając odwołanie Komisja Odwoławcza utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję bądź ją uchyla w całości lub w części i wydaje w tym zakresie nową decyzję, bądź też uchyla zaskarżoną decyzję i przekazuje sprawę Urzędowi Patentowemu do ponownego rozpatrzenia.

2. Urząd Patentowy przy ponownym rozstrzygnięciu sprawy jest związany oceną prawną i wskazaniem co do dalszego postępowania zawartymi w decyzji Komisji Odwoławczej.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio przy rozstrzygnięciu zażaleń.

§ 64. Do postępowania odwoławczego stosuje się odpowiednio przepisy § 51 ust. 4 oraz §§ 52—59.

Rozdział 3

Wywłaszczenie patentu i prawa ochronnego. Postępowanie wywłaszczeniowe.

§ 65. 1. O wywłaszczenie patentu może ubiegać się zainteresowany organ administracji państwowej lub państwowa jednostka organizacyjna (ubiegający się o wywłaszczenie).

2. O wywłaszczenie patentu dla potrzeb jednostki gospodarki uspołecznionej nie będącej państwową jednostką organizacyjną może ubiegać się organ administracji państwowej lub państwowa jednostka organizacyjna wskazana przez organ nadrzędny właściwy ze względu na przedmiot patentu, na wniosek organu nadrzędnego zainteresowanej jednostki gospodarki uspołecznionej.

3. Ubiegający się o wywłaszczenie patentu jest obowiązany przed wszczęciem postępowania wywłaszczeniowego wystąpić do uprawnionego z patentu o dobrowolne zbycie patentu i w razie porozumienia zawrzeć z nim umowę o przeniesienie patentu.

4. Umowa, o której mowa w ust. 3, może być zawarta również w toku postępowania wywłaszczeniowego.

5. Przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli prowadzenie rokowań z uprawnionym z patentu o dobrowolne zbycie patentu jest niemożliwe.

§ 66. 1. Wywłaszczenie patentu dotyczy całości praw.

2. Patent podlegający wywłaszczeniu przechodzi na rzecz Skarbu Państwa z dniem, w którym decyzja o wywłaszczeniu stała się ostateczna. Patent ten wykonuje w imieniu Skarbu Państwa jednostka, która ubiegała się o jego wywłaszczenie.

3. W razie gdy patent stanowi wspólność współuprawnionych z patentu, wywłaszczenie patentu dotyczy wszystkich współuprawnionych.

4. Wywłaszczenie patentu dotyczy również praw osób, które nabyły licencję lub sublicencję albo korzystają z wynalazku na podstawie art. 41, 65 i 69.

5. Urząd Patentowy dokonuje w rejestrze patentowym wpisu o wywłaszczeniu patentu.

§ 67. 1. Jeżeli uprawniony z patentu korzystał z wynalazku w swoim przedsiębiorstwie przed wszczęciem postępowania wywłaszczeniowego lub w czasie tego postępowania, decyzja o wywłaszczeniu patentu może zawierać zezwolenie na dalsze bezpłatne korzystanie z wynalazku przez dotychczasowego uprawnionego w zakresie, w jakim wynalazek ten był wykorzystywany, jeżeli ubiegający się o wywłaszczenie na to się godzi.

2. Na zasadach i w trybie określonych w ust. 1 decyzja o wywłaszczeniu może zawierać zezwolenie na dalsze korzystanie z wynalazku przez osoby, które korzystały z wynalazku na podstawie art. 41, 65 i 69.

§ 68. 1. Wysokość odszkodowania za wywłaszczony patent ustala się na zasadach określonych dla ustalania wysokości wynagrodzenia za wynalazki pracownicze.

2. Odszkodowanie przysługuje tylko za okres, w którym uprawnionemu z patentu przysługiwałoby prawo wyłącznego korzystania z wynalazku.

3. Na wniosek uprawnionego z patentu odszkodowanie ustalone na podstawie przewidywanych efektów ekonomicznych wypłaca się jednorazowo w formie ryczałtu.

4. W razie wywłaszczenia patentu na wynalazek o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej, na wniosek właściwego organu nadrzędnego może być ustalone odszkodowanie w wysokości przekraczającej górną granicę wynagrodzeń za wynalazki pracownicze.

5. W wypadku określonym w § 67 ust. 1 wysokość odszkodowania ulega odpowiedniemu zmniejszeniu.

6. Obowiązek wypłaty odszkodowania ciąży na ubiegającym się o wywłaszczenie.

7. Za dostarczoną przez uprawnionego z patentu dokumentację, przydatną do stosowania wynalazku będącego

przedmiotem wywłaszczonego patentu, należy się mu odrębne wynagrodzenie.

§ 69. 1. Odszkodowanie za wywłaszczenie patentu wypłaca się:

- 1) do 8.000 zł — w ciągu trzech miesięcy od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna,
- 2) powyżej 8.000 zł — w wysokości 50%, lecz nie mniej niż 8.000 zł, w ciągu trzech miesięcy od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna, a pozostałą część należności — w ciągu piętnastu miesięcy od tego dnia.

2. Jeżeli uprawniony do otrzymania odszkodowania odmawia jego przyjęcia albo jeżeli wypłata odszkodowania uprawnionemu natrafia na inne przeszkody, kwotę przypadającą do wypłaty składa się do depozytu sądowego.

§ 70. 1. Wszczęcie postępowania wywłaszczeniowego następuje na wniosek organu nadrzędnego właściwego dla ubiegającego się o wywłaszczenie patentu, zgłoszony do Urzędu Patentowego.

2. We wniosku należy wskazać:

- 1) numer patentu,
- 2) ubiegającego się o wywłaszczenie,
- 3) uprawnionego z patentu i miejsce jego zamieszkania (siedzibę),
- 4) uzasadnienie konieczności wywłaszczenia patentu dla realizacji celów określonych w art. 70 ust. 1,
- 5) dotychczasowy sposób stosowania wynalazku,
- 6) osoby korzystające z wynalazku na podstawie licencji, sublicencji lub art. 41, 65 i 69 oraz miejsce ich zamieszkania (siedzibę),
- 7) wyniki starań o dobrowolne przeniesienie patentu,
- 8) środki na zapłacenie odszkodowania, którymi rozporządza ubiegający się o wywłaszczenie patentu,
- 9) przybliżoną wysokość odszkodowania z podaniem uzasadnienia oraz wskazaniem jednostki gospodarki uspołecznionej właściwej do dokładnego obliczenia wysokości należnego odszkodowania.

§ 71. 1. Urząd Patentowy rozpatruje wniosek o wywłaszczenie patentu w trybie postępowania spornego.

2. Urząd Patentowy zawiadamia o wszczęciu postępowania wywłaszczeniowego uprawnionego z patentu, wnioskodawcę i osoby wymienione w § 70 ust. 2 pkt 6 oraz ogłasza obwieszczenie o wszczęciu postępowania w lokalu Urzędu Patentowego i w „Wiadomościach Urzędu Patentowego”. Ponadto dokonuje o tym wpisu do rejestru patentowego.

3. Zawiadomienie i obwieszczenie powinny zawierać oznaczenie:

- 1) numeru patentu, którego dotyczy postępowanie wywłaszczeniowe,
- 2) uprawnionego z patentu,
- 3) ubiegającego się o wywłaszczenie,
- 4) termin rozprawy z pouczeniem o prawie zgłaszania wniosków i uwag przed rozprawą lub w toku rozprawy.

4. Umowy licencyjne lub umowy sublicencyjne zawarte po dokonaniu w rejestrze patentowym wpisu o wszczęciu postępowania wywłaszczeniowego są nieważne.

5. Zbycie patentu po wszczęciu postępowania wywłaszczeniowego nie ma wpływu na to postępowanie.

6. Jednostka gospodarki uspołecznionej wskazana we wniosku (§ 70 ust. 2 pkt 9) na wezwanie Urzędu Patentowego jest obowiązana do dokonania obliczeń w sprawie odszkodowania w terminie wskazanym przez ten Urząd.

§ 72. 1. Decyzję o wywłaszczeniu patentu wydaje się na podstawie oceny całokształtu okoliczności sprawy, a w szczególności po ustaleniu, że objęty wnioskiem patent jest niezbędny dla realizacji celów określonych w art. 70 ust. 1 oraz że ubiegający się o wywłaszczenie rozporządza środkami na zapłacenie odszkodowania.

2. Decyzja o wywłaszczeniu patentu powinna w szczególności zawierać:

- 1) oznaczenie patentu podlegającego wywłaszczeniu, a w wypadku określonym w art. 70 ust. 3 również patentu dodatkowego, oraz ustalenie zakresu, w jakim zostało orzeczone wywłaszczenie,
- 2) wskazanie wnioskodawcy oraz ubiegającego się o wywłaszczenie,
- 3) wskazanie praw osób, które nabyły licencję lub sublicencję oraz innych praw podlegających wywłaszczeniu zgodnie z § 66 ust. 4,
- 4) ustalenie uprawnień wywłaszczonego i innych osób w wypadku określonym w § 67,
- 5) ustalenie wysokości odszkodowania,
- 6) szczegółowe uzasadnienie prawne i faktyczne.

3. Jeżeli decyzja o wywłaszczeniu obejmuje prawa osób, które nabyły licencję lub sublicencję, a prawa te zostały ujawnione w rejestrze patentowym, w decyzji zamieszcza się postanowienie, że wypłata odszkodowania dotychczasowemu uprawnionemu z patentu nastąpi wówczas, gdy wykaże on, że osoby, które nabyły licencję lub sublicencję wyraziły na to zgodę i że w braku zgody odszkodowanie zostanie złożone do depozytu sądowego.

§ 73. Przepisy §§ 66—72 stosuje się odpowiednio w razie ustalania wysokości i wypłaty odszkodowań uprawnionym do patentu na wynalazek tajny (art. 60).

§ 74. Przepisy §§ 65—73 dotyczące wywłaszczenia patentu stosuje się odpowiednio do wywłaszczenia prawa ochronnego na wzór użytkowy.

DZIAŁ VI

OPLATY ZWIĄZANE Z OCHRONĄ WYNALAZKÓW I WZORÓW UŻYTKOWYCH

§ 75. 1. W związku z ochroną wynalazków i wzorów użytkowych pobierane są opłaty jednorazowe oraz opłaty okresowe.

2. Od opłat okresowych związanych z ochroną wynalazków i wzorów użytkowych wolne są państwowe jednostki organizacyjne, w których zgodnie z ich zasadami gospodarki finansowej dochody z wynalazczości stanowiłyby dochody budżetu.

3. W uzasadnionych wypadkach, na wniosek właściwego organu nadrzędnego, Prezes Urzędu Patentowego może zwolnić jednostkę gospodarki uspołecznionej nie będącą państwową jednostką organizacyjną określoną w ust. 2 z obowiązku uiszczania opłat okresowych.

4. Tabela opłat związanych z ochroną wynalazków i wzorów użytkowych stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 76. 1. Opłaty jednorazowe za zgłoszenia, wnioski, odwołania i zażalenia powinny być uiszczane z góry.

2. Jeżeli w wyniku wniesionego odwołania lub zażalenia decyzja lub postanowienie zostało uchylone, uiszczona za odwołanie lub zażalenie opłata podlega zwrotowi.

§ 77. 1. Pierwsza opłata okresowa za pierwszy i ewentualnie dalsze przypadające okresy ochrony wynalazku lub

wzoru użytkowego płatna jest w ciągu trzech miesięcy od daty doręczenia pisma Urzędu Patentowego, wzywającego do uiszczenia tej opłaty.

2. Opłaty za dalsze okresy ochrony są płatne z góry, nie później niż w dniu, w którym upływa poprzedni okres ochrony.

3. Opłaty okresowe można uiszczać również w ciągu sześciu miesięcy po upływie terminu płatności, z tym że opłaty te ulegają zwiększeniu o 5% w razie uiszczenia tej opłaty w pierwszym miesiącu po upływie terminu; 10% — w drugim miesiącu; 15% — w trzecim miesiącu; 20% — w czwartym miesiącu; 25% — w piątym miesiącu i 30% — w szóstym miesiącu. Przepisu tego nie stosuje się do opłat określonych w ust. 1.

4. Opłaty okresowe mogą być uiszczane również w ciągu jednego roku przed terminem płatności. Opłaty te podlegają zwrotowi, jeżeli przed terminem ich płatności patent lub prawo ochronne zostanie unieważnione lub wygaśnie. Opłaty za okresy ubiegłe i za okres bieżący nie podlegają zwrotowi.

5. W razie udzielenia patentu dodatkowego lub dodatkowego prawa ochronnego pobiera się za ochronę wynalazku lub wzoru użytkowego, stanowiącego przedmiot tego patentu lub prawa ochronnego, opłatę zryczałtowaną. Jeżeli patent dodatkowy lub dodatkowe prawo ochronne stanie się patentem lub prawem ochronnym samoistnym, za ochronę tego wynalazku lub wzoru użytkowego pobiera się opłaty okresowe, poczynając od następnego okresu po ustaniu patentu głównego lub głównego prawa ochronnego w wysokości, jaka przypadalaby za ten następny i dalsze okresy ochrony wynalazku, będącego przedmiotem patentu głównego lub wzoru użytkowego, stanowiącego przedmiot głównego prawa ochronnego.

6. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do opłaty zryczałtowanej za ochronę wynalazku, stanowiącego przedmiot patentu dodatkowego, oraz do opłaty zryczałtowanej za ochronę wzoru użytkowego, stanowiącego przedmiot dodatkowego prawa ochronnego.

7. Jeżeli osoba, na której rzecz udzielono patentu lub prawa ochronnego, nie mogła bez swojej winy zachować terminu do uiszczenia opłaty okresowej lub opłaty zryczałtowanej za ochronę wynalazku lub wzoru użytkowego, może ona złożyć w Urzędzie Patentowym umotywowany wniosek o przywrócenie terminu. Jednocześnie ze złożeniem takiego wniosku osoba zainteresowana powinna uiścić zaległą opłatę zwiększoną o 30%.

8. Wniosek o przywrócenie terminu może być złożony w ciągu jednego miesiąca od dnia ustania przyczyny niezachowania terminu płatności, nie później jednak niż w ciągu roku od dnia, w którym ten termin upłynął.

§ 78. 1. Zgłoszenia, wnioski, odwołania i zażalenia, z wyjątkiem wniosku o wpis do rejestru zmiany dotyczącej uprawnionego z patentu lub z prawa ochronnego albo dotyczącej patentu lub prawa ochronnego, mogą być na wniosek wnoszącego zwolnione przez Urząd Patentowy w całości lub w części od opłaty jednorazowej, jeżeli wnoszącym jest osoba, która wykaże, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku dla utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Jeżeli wnoszącym jest twórca pracowniczego projektu wynalazczego, podstawą do zwolnienia w całości lub w części od opłat może być uzasadniony wniosek właściwego zakładowego lub międzyzakładowego klubu techniki i racjonalizacji.

2. Na wniosek uprawnionego z patentu lub prawa ochronnego, nie będącego jednostką gospodarki społecznej, Urząd Patentowy może z zachowaniem warunków określonych w ust. 1 zdanie pierwsze zwolnić go w całości lub w części od opłat okresowych lub od opłat zryczałtowanych za ochronę wynalazku lub wzoru użytkowego.

3. Z zachowaniem warunków określonych w ust. 1 i 2 Urząd Patentowy może do sześciu miesięcy odroczyć termin do uiszczenia opłaty okresowej lub opłaty zryczałtowanej za ochronę wynalazku lub wzoru użytkowego.

4. Urząd Patentowy może również na wniosek uprawnionego z patentu lub prawa ochronnego zwolnić go częściowo lub całkowicie z odroczonej opłaty wymienionych w ust. 3, jeżeli patent lub prawo ochronne wygaśnie po upływie pierwszego lub drugiego okresu ochrony wynalazku lub wzoru użytkowego z powodu nieuiszczenia opłaty za drugi lub trzeci okres ochrony wynalazku lub wzoru użytkowego.

5. W sprawach określonych w ust. 1—4 Urząd Patentowy wydaje postanowienia. Na postanowienia te służą zażalenia.

§ 79. 1. Opłaty przewidziane w rozporządzeniu uiszcza się gotówką w Oddziale Narodowego Banku Polskiego albo przekazem pocztowym lub przelewem w Narodowym Banku Polskim na rachunek Urzędu Patentowego.

2. Opłaty dotyczące różnych spraw uiszcza się oddzielnie.

DZIAŁ VII

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

§ 80. 1. Wniesione po dniu 1 lipca 1971 r. podania jednostek gospodarki społecznej o udzielenie patentu uważa się za podania o udzielenie patentu tymczasowego, jeżeli w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia jednostki te nie zgłoszą odrębnego wniosku o udzielenie patentu. Przepisu tego nie stosuje się, jeżeli Urząd Patentowy podjął już pełne badanie zgłoszenia wynalazku.

2. Do wynagrodzeń za pracownicze projekty wynalazcze, nie wypłaconych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, stosuje się przepisy rozporządzenia.

§ 81. 1. Z dniem wejścia w życie rozporządzenia tracą moc dotychczasowe przepisy dotyczące przedmiotów w tym rozporządzeniu unormowanych. W szczególności tracą moc przepisy wymienione poniżej wraz ze wszystkimi zmianami i uzupełnieniami.

2. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 marca 1963 r. w sprawie postępowania spornego przed Urzędem Patentowym PRL oraz w sprawie utworzenia i organizacji Komisji Odwoławczej przy Urzędzie Patentowym PRL oraz postępowania przed tą Komisją (Dz. U. Nr 16, poz. 84),

- 2) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 marca 1963 r. w sprawie utworzenia i organizacji Komisji Rozjemczej przy Urzędzie Patentowym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz postępowania przed tą Komisją (Dz. U. Nr 16, poz. 85),

- 3) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 sierpnia 1963 r. w sprawie zgłoszeń wynalazków do opatentowania za granicą, wykonywania praw z patentów uzyskanych za granicą oraz nabywania od osób zagranicznych praw z patentów uzyskanych w Polsce (Dz. U. Nr 41, poz. 227),

- 4) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 czerwca 1964 r. w sprawie zasad i trybu ustalania i wypłaty wynagrodzenia za wynalazki i wzory użytkowe z zakresu obrony Państwa (Dz. U. Nr 20, poz. 121),

- 5) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 1965 r. w sprawie zasad i trybu wywłaszczania praw z patentów na wynalazki (Dz. U. Nr 28, poz. 183),

- 6) uchwała nr 74 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1963 r. w sprawie zasad organizowania, kierowania i koordynacji spraw wynalazczości, rozpowszechniania projektów wynalazczych oraz zasad wynagradzania i finansowania w zakresie wynalazczości (Monitor Polski Nr 18, poz. 100),

- 7) uchwała Rady Ministrów i Centralnej Rady Związków Zawodowych z dnia 5 kwietnia 1963 r. w sprawie zasad tworzenia i działalności brygad racjonalizatorskich (Monitor Polski Nr 48, poz. 239),

- 8) uchwała nr 135 Rady Ministrów z dnia 8 maja 1964 r. w sprawie zasad zawierania z poszczególnymi osobami umów o wykonanie prac z zakresu wynalazczości (Monitor Polski Nr 33, poz. 142),

- 9) zarządzenie Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki z dnia 14 października 1967 r. w sprawie zasad organizacji i zakresu działania służb technicznych w dziedzinie wynalazczości (Monitor Polski Nr 59, poz. 281).

3. Tracą moc w zakresie wynalazków i wzorów użytkowych:

- 1) rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 maja 1963 r. w sprawie pierwszeństwa do uzyskania patentu na wynalazek lub rejestracji wzoru użytkowego, wzoru zdobniczego lub znaku towarowego w przypadkach wystawienia wynalazku i wzoru użytkowego na wystawie publicznej w Polsce lub za granicą albo zamieszczenia znaku towarowego na towarze wystawionym na takiej wystawie (Dz. U. Nr 23, poz. 133),

- 2) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 1970 r. w sprawie opłat związanych z ochroną wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów zdobniczych oraz znaków towarowych (Dz. U. Nr 22, poz. 180).

§ 82. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1973 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz

Załącznik nr 1 do rozporządzenia
Rady Ministrów z dnia 11 grudnia
1972 r. (poz. 351).

TABELA WYSOKOŚCI WYNAGRODZEŃ ZA PRACOWNICZE PROJEKTY WYNAŁAZCZE

Efekty ekonomiczne w złotych	Wynagrodzenie			
	za wynalazek i wzór użytkowy		za projekt racjonalizatorski	
	od efektów	ale nie mniej niż	od efektów	ale nie mniej niż
5.000 — 10.000 zł	20%	2.000 zł	20%	500 zł
10.000 — 20.000 zł	20%	2.000 zł	18%	1.000 zł
20.000 — 50.000 zł	15%	4.000 zł	13%	1.800 zł
50.000 — 100.000 zł	12%	7.500 zł	7,5%	2.600 zł
100.000 — 200.000 zł	10%	12.000 zł	połowa kwoty obli- czonej tak jak za wynalazek i wzór użytkowy	
200.000 — 500.000 zł	7%	20.000 zł		
500.000 — 800.000 zł	6%	35.000 zł		
800.000 — 1.000.000 zł	5,5%	48.000 zł		
1.000.000 — 2.000.000 zł	5%	55.000 zł		
2.000.000 — 4.000.000 zł	4%	100.000 zł		
4.000.000 — 6.000.000 zł	3,2%	160.000 zł		
6.000.000 — 8.000.000 zł	3%	192.000 zł		
8.000.000 — 10.000.000 zł	2,5%	240.000 zł		
ponad 10.000.000 zł	2%	250.000 zł		

Załącznik nr 2 do rozporządzenia
Rady Ministrów z dnia 11 grudnia
1972 r. (poz. 351).

TABELA OPŁAT ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ WYNAŁAZKÓW I WZORÓW UŻYTKOWYCH

I. Opłaty jednorazowe

	Wysokość opłat		Wysokość opłat
1. Za zgłoszenie wynalazku lub wzoru użytkowego	1.000 zł	10. Za wniosek o wpis do rejestru zmiany dotyczącej uprawnionego z patentu lub z prawa ochronnego albo dotyczącej patentu lub prawa ochronnego	200 zł
2. Od każdej następnej rozpoczętej stronicy opisu wynalazku lub wzoru użytkowego wraz z rysunkami, stanowiącego załącznik do zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego, ponad 10 stronic obowiązującego formatu	50 zł	11. Za wniosek o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty okresowej	200 zł
3. Za każde zastrzeżenie pierwszeństwa	100 zł	12. Za zaświadczenie o istnieniu określonego wpisu w rejestrze	50 zł
4. Za wniosek o przeprowadzenie pełnego badania zgłoszonego wynalazku lub wzoru użytkowego	1.000 zł	13. Za odpis albo wyciąg z rejestru — od każdej rozpoczętej stronicy odpisu lub wyciągu po	50 zł
5. Za zastępcze sporządzenie przez Urząd Patentowy skrótu opisu	300 zł	II. Opłaty okresowe	
6. Za wniosek o wydanie przez Urząd Patentowy decyzji w postępowaniu spornym	300 zł	1. Za pierwszy okres ochrony wynalazku obejmujący 1, 2 i 3 rok ochrony	3.000 zł
7. Za odwołanie od decyzji Urzędu Patentowego wydanej w postępowaniu		2. Za drugi okres ochrony wynalazku obejmujący 4 i 5 rok ochrony	6.000 zł
a) administracyjnym	300 zł	3. Za trzeci okres ochrony wynalazku obejmujący 6, 7 i 8 rok ochrony	10.200 zł
b) spornym	500 zł	4. Za czwarty okres ochrony wynalazku obejmujący 9 rok ochrony	4.200 zł
8. Za zażalenie na postanowienie Urzędu Patentowego wydane w postępowaniu:		5. Za piąty okres ochrony wynalazku obejmujący 10 rok ochrony	4.600 zł
a) administracyjnym	200 zł	6. Za szósty okres ochrony wynalazku obejmujący 11 rok ochrony	5.000 zł
b) spornym	300 zł	7. Za siódmy okres ochrony wynalazku obejmujący 12 rok ochrony	5.400 zł
9. Za publikację opisu patentowego lub opisu ochronnego wzoru użytkowego, od każdej rozpoczętej stronicy publikacji	30 zł		

	Wysokość opłat		Wysokość opłat
8. Za ósmy okres ochrony wynalazku obejmujący 13 rok ochrony	5.800 zł	14. Za trzeci okres ochrony wzoru użytkowego obejmujący 6 rok ochrony	1.000 zł
9. Za dziewiąty okres ochrony wynalazku obejmujący 14 rok ochrony	6.200 zł	15. Za czwarty okres ochrony wzoru użytkowego obejmujący 7 rok ochrony	1.000 zł
10. Za dziesiąty okres ochrony wynalazku obejmujący 15 rok ochrony	6.600 zł	16. Za piąty okres ochrony wzoru użytkowego obejmujący 8 rok ochrony	1.000 zł
11. Za udzielenie patentu dodatkowego	2.000 zł	17. Za szósty okres ochrony wzoru użytkowego obejmujący 9 rok ochrony	1.000 zł
12. Za pierwszy okres ochrony wzoru użytkowego obejmujący 1, 2 i 3 rok ochrony	2.000 zł	18. Za siódmy okres ochrony wzoru użytkowego obejmujący 10 rok ochrony	1.000 zł
13. Za drugi okres ochrony wzoru użytkowego obejmujący 4 i 5 rok ochrony	2.000 zł	19. Za udzielenie dodatkowego prawa ochronnego	1.500 zł